

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/3369

הצעת חוק-יסוד : הממשלה (תיקון – הגבלת כהונת ראש הממשלה לשתי תקופות כהונה רצופות)

1. הוספת סעיף 13ב בחוק-יסוד : הממשלה¹, אחרי סעיף 13א יבוא :

”הגבלת כהונת ראש הממשלה לשתי תקופות כהונה רצופות ; לעניין זה, ”תקופת כהונה” – תקופה שבה חבר הכנסת עומד בראש הממשלה שהכנסת הביעה בה אמון לפי סעיף 13(ד) או 28(ב), ועד לכינונה של ממשלה חדשה.”

2. תחולה חוק יסוד זה יחול על כינון הממשלה החל מהכנסת העשרים ושש.

דברי הסבר

חוק-יסוד : הממשלה קובע במתכונתו הנוכחית שחבר הכנסת שהרכיב ממשלה יעמוד בראשה. קיימת חשיבות רבה בממשל דמוקרטי לתחלופה של האישיות העומדת בראש המערכת, כדי למנוע ניוון וניתוק.

כמו כן, הגבלה לשתי קדנציות רצופות בלבד מייצרת יציבות שלטונית. התמריץ לראש הממשלה הוא לשמר את הקואליציה ולא למהר לבחירות נוספות.

לפיכך, מוצע לקבוע הגבלה חוקתית לפיה כהונת ראש ממשלה תוגבל לשתי כהונות רצופות. למען הסר ספק יצוין שמגבלה זו אינה נוגעת לזהות המפלגה שהעומד בראשה ירכיב את הממשלה, וייתכן שתהא זו אותה המפלגה במשך עשרות שנים. זאת כדי שלא לפגוע ברצון העם אם יש רוב שמבקש לשמר מדיניות קיימת.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת יעל רון בן משה (פ/24/449), על ידי חבר הכנסת אלכס קושניר (פ/24/753), על ידי חבר הכנסת בועז טופורובסקי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/1289), על ידי חבר הכנסת איתן גינזבורג (פ/24/1911) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1842 ; פ/25/2970).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת ג'ידא רינאווי-זועבי (פ/24/1723) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/526) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/25/2011).

הצעת החוק זהה לפ/25/2011 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בסיוון התשפ"ג (29.05.2023)